

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1729

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Jasminke Jenjić, Blanše Turić, Sanje Štefan i Borisa Markovića, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po službenoj dužnosti, a na temelju obavijesti Josipa Kudića iz Labina, Vjekoslava Spinčića 17., na sjednici dana 30. lipnja 2015. godine

presudio je

I. Ukidaju se u članku 3. dijelovi točke 3.3. Odluke o načinu odjave prijavnika od 24. siječnja 2012. kako slijedi: *Potpis Obveznika plaćanja mjesečne pristojbe, odnosno, potpis punomoćnika Obveznika plaćanja mjesečne pristojbe koji nije odvjetnik na zahtjevu mora biti javnobilježnički ovjeren. Potpis odvjetnika punomoćnika nije potrebno ovjeravati. Ako se zahtjev podnosi putem punomoćnika, neovisno je li punomoćnik odvjetnik ili nije, zahtjevu je potrebno priložiti valjano izdanu punomoć na kojoj se potpis Obveznika plaćanja mjesečne pristojbe mora ovjeriti putem javnog bilježnika.*

II. Ukida se u članku 3. točka 3.4. Odluke o načinu odjave prijavnika od 24. siječnja 2012. koja glasi: *Zahtjev za odjavu Prijavnika podnosi se isključivo na službenom obrascu HRT-a koji je priložen Odluci i čini njen sastavni dio. Izjava ovjerena kod javnog bilježnika koja je sadržana u Zahtjevu za odjavu prijavnika sadrži izjavu Obveznika plaćanja mjesečne pristojbe: (I) da izjavu daje pod kaznenom i materijalnom odgovornošću, (II) da više nema u vlasništvu i/ili posjedu Prijavnika, (III) da dopušta ovlaštenoj osobi HRT-a svakodobno provođenje kontrole posjeda Prijavnika, (IV)) je upoznat s činjenicom da ga je u slučaju odbijanja, odnosno, onemogućavanja HRT-a u provođenju kontrole posjeda Prijavnika HRT ovlašten ponovno prijaviti za plaćanje mjesečne pristojbe.*

III. Ova će se presuda objaviti u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

1. Josip Kudić iz Labina podnio je 12. kolovoza 2013. godine zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o načinu odjave prijavnika i Odluke o načinu kontrole plaćanja mjesečne pristojbe, koje je 24. siječnja 2012. godine donijela Uprava Hrvatske radiotelevizije (HRT). Osporena je i zakonitost obrasca pod nazivom »Zahtjev za odjavu RTV prijavnika«.

S obzirom na to da su istim zahtjevom obuhvaćene dvije zasebne Odluke, odlučivanje o njihovoj zakonitosti razdvojeno je pa će se Odluka o načinu odjave prijavnika razmatrati pod brojem: Usov-321/13, a Odluka o načinu kontrole plaćanja mjesečne pristojbe pod brojem: Usov-322/13.

2. U zahtjevu se u bitnom navodi da je HRT-u podnesen 28. listopada 2011. pisani otkaz RTV-pristojbe zbog nekorištenja RTV-usluge, koji HRT nije prihvatilo već je tražilo od predlagatelja da odjavu prijavnika podnese na propisanom obrascu – »zahtjevu za odjavu RTV-prijavnika«, čiji sastavni dio je »Izjava« zbog čijeg sadržaja je odbio potpisati taj obrazac. Navodi da je u točki 3.4. članka 3. osporene Odluke pod (III) propisano »da dopušta

ovlaštenoj osobi HRT-a svakodobno provođenje kontrole posjeda prijarnika«, a pod (IV) »da je upoznat s činjenicom da ga je u slučaju odbijanja odnosno onemogućavanja HRT-a u provođenju kontrole posjeda prijarnika HRT ovlašten ponovo prijaviti za plaćanje mjesečne pristojbe.«

Podnositelj se poziva na odredbe Ustava RH o nepovredivosti doma i ograničenjima pretrage doma, pa ističe da Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji takva mogućnost nije predviđena, radi čega smatra navedene odredbe Odluke neustavnima i nezakonitima. Predlagatelj je, nadalje, naveo da osporava i sam Zahtjev za odjavu RTV prijarnika, koji mu je dostavljen u povodu njegovog pisanog obraćanja HRT-u za otkazivanje RTV-usluga, smatrajući ga pojedinačnom odlukom donesenom na temelju općeg akta.

3. Zahtjev je dostavljen na očitovanje Hrvatskoj radioteleviziji kao donositelju osporenog akta, koja se s prijedlogom nije složila. U čitovanju se navodi da se razlog odbijanja potpisa zahtjeva za odjavu sastoji u tome što isti sadrži Izjavu da će vlasnik odnosno korisnik dopustiti ovlaštenim osobama nesmetano provođenje kontrole iznijetih činjenica te da je upoznat da će ga HRT u slučaju odbijanja odnosno onemogućavanja HRT-a u provedbi kontrole, ponovno prijaviti odnosno teretiti za plaćanje RTV pristojbe.

Takva izjava, po mišljenju HRT-a, daje se samo i jedino za određenu svrhu i namjenu odnosno u svrhu kontrole u izjavi o odjavi prijarnika iznijetih činjenica i ne predstavlja kršenje odredbi Ustava Republike Hrvatske o nepovredivosti doma.

Završno se navodi da je Hrvatska radiotelevizija tijelo javne vlasti, te ima pravo donositi opće akte, u kakve spada i predmetna Odluka s pripadajućom Izjavom, koja je donesena u skladu sa Zakonom i obvezama koje je HRT kao javni medijski servis preuzeo u osiguravanju izvršenja programskih obaveza, donijela ju je ovlaštena osoba i propisno je objavljena. Stoga HRT u sadržaju predmetne Odluke i pripadajuće joj Izjave ne nalazi ništa sporno, te će sukladno svojim ovlastima i dužnostima, istu nastaviti provoditi na način kako je to tim općim aktom određeno.

4. Prema članku 3. stavku 2. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, br. 20/10, 143/12 i 152/14, dalje: ZUS), predmet upravnog spora je i ocjena zakonitosti općeg akta jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja ima javnu ovlast i pravne osobe koja obavlja javnu službu.

Prema članku 83. stavku 1. ZUS-a, postupak ocjene zakonitosti općeg akta Visoki upravni sud pokreće na zahtjev fizičke ili pravne osobe ili skupina osoba povezanih zajedničkim interesom ako je pojedinačnom odlukom javnopravnog tijela koja se temelji na općem aktu došlo do povrede njihova prava ili pravnog interesa. Zahtjev se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke.

Visoki upravni sud RH može postupak ocjene zakonitosti općeg akta pokrenuti i na temelju obavijesti građana (članak 83. stavak 2. ZUS-a).

Kako zahtjev podnositelja Josipa Kudića iz Labina ne udovoljava zakonom propisanim pretpostavkama za pokretanje postupka po zahtjevu fizičke osobe, a sud smatra da ovaj predmet ima šire značenje koje prelazi okvire pojedinačnog slučaja, to je postupak proveo po službenoj dužnosti.

Visoki upravni sud RH smatra da Odluka HRT-a o načinu odjave prijarnika od 24. siječnja 2012. u osporenim dijelovima nije suglasna sa Zakonom.

5. Osporena Odluka o načinu odjave prijarnika po pravnoj naravi je opći akt tj. općenormativni i pravno obvezujući akt koji donose tijela s javnim ovlastima radi uređenja pojedinih pitanja, izvršenja ili provedbe zakona, odnosno provedbe drugog propisa više pravne snage, koji uređuje odnose na općenit način te djeluje prema svima koji se nađu u pravnoj situaciji da se taj akt na njih ima primijeniti.

Temeljni zahtjevi koje opći akt mora ispuniti jesu da je pravna osnova njegova donošenja propisana zakonom, da ga je donijelo zakonom ovlašteno tijelo te da svojim sadržajem ne izlazi iz zakonom dopuštenog okvira.

6. Predmetnu Odluku donijela je Uprava Hrvatske radio televizije na temelju odredbi članka 36. stavka 1., članka 21. stavka 2. i članka 49. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine«, br. 137/10), te članka 17. stavka 1. točke 18., članka 49. stavka 1. i članka 60. stavka 1. Statuta Hrvatske radiotelevizije (»Narodne novine«, br. 56/11). Objavljena je na oglasnoj ploči HRT-a 7. veljače 2012., kada je i stupila na snagu.